

Maailma 2030



Tehtävien lisätiedot
opettajalle

TASA-ARVOA KAIKILLE

Alakoulu

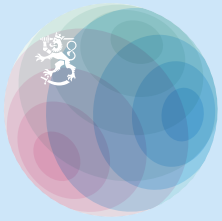
Kirjoitustehtävä: Kirje Afganistanista

Keskustelkaa opettajan kanssa, millaista koulunkäynti on Afganistanissa verrattuna omaan koulunkäyntiinne. Eläydy afganistanilaisen koululaisen arkeen vuonna 2030 ja kirjoita kirje Suomeen. Millaista toivoisit hänen elämänsä ja koulunkäyntinsä olevan silloin?

Taustaksi:

Ennen kirjoitustehtävää oppilaille voi kertoa Afganistanin nykytilanteesta:

- Afganistan on turvaton maa, jossa on paljon köyhyyttä ja työttömyyttä. Lähes puolet 35 milj. ihmisestä elää kansallisen köyhyysrajan alapuolella; heillä on käytössään vähemmän kuin euron verran päivää kohden.
- Maaseudun väestöstä ja naisista yli puolet on lukutaidottomia. Unescon mukaan yli 15-vuotiaista lukutaitoisia on koko maassa 31 prosenttia. Naisten lukutaitoprosentti on vielä heikompi, 17, mutta kaupungeissa tilanne on onneksi parempi.
- Talebanien ollessa vallassa 1990-luvun puolivälistä vuoteen 2001 tytöt eivät päässeet kouluun lainkaan, mutta tilanne on parantunut. Vuonna 2015 yläkoululaisista 35 prosenttia oli tyttöjä. Koulunkäynnin ja oppimisen esteinä ovat usein pitkät ja turvattomat koulumatkat, köyhyys ja huono opetus.
- Suomi tukee naisopettajien koulutusta ja tyttöjen koulunkäyntiä Afganistanissa, ja maaseudun kyliin on rakennettu kouluja. Lisäksi erityisesti naisille järjestetään lukutaitokursseja.



Maailma 2030



Tehtävien lisätiedot
opettajalle

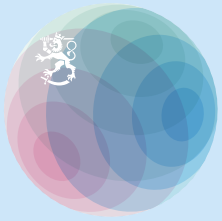
Yläkoulu / lukio

/ Kenelle varallisuus kuuluu?

Keskustelkaa, miten ja kenelle varallisuus on kasautunut maiden välillä ja maiden sisällä. Millaisia eroja kehitysmaiden ja muun maailman välillä on? Entä miten varallisuus on jakautunut maiden sisällä, esimerkiksi Yhdysvalloissa ja Suomessa? Esitelkää lopuksi ajatuksenne muille ryhmille.

Taustaksi:

- Maailman vauraus on jakautunut hyvin epätasaisesti. Eriarvoisuus maiden välillä on kaventunut, mutta maiden sisällä kuilu rikkaiden ja köyhien välillä on vain kasvanut.
- Maailman väestön rikkaimman 25 prosentin hallussa on 75 prosenttia maailman varoista, köyhimmän 25 prosentin hallussa vain 2 prosenttia (YK-liitto).
- Kehitysmaissa on usein absoluuttista köyhyyttä, eli ihminen ei pysty täyttämään ruoan, vaatteiden ja asumisen kaltaisia perustarpeita. Teollisuusmaissa köyhyys on lähinnä suhteellista, eli huono-osaisuutta yleiseen elintason verrattuna. Esimerkiksi suomalaisittain suhteellisen köyhän ihmisen elintaso voi kehitysmaan mittapuulla ollakin hyvä.
- Noin kymmenen prosenttia maailman väestöstä elää äärimmäisessä köyhyydessä, alle 1,6 eurolla päivässä (Maailmanpankki). Puolet heistä asuu Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja valtaosa maaseudulla.
- Suomessa varakkain kymmenesosa ihmisistä omistaa lähes puolet kaikesta varallisuudesta (Tilastokeskus). Varallisuuserot ovat kasvaneet 1990- ja 2000-luvuilla. Yhdysvalloissa taas rikkain viisi prosenttia omistaa jopa kaksi kolmannesta varallisuudesta (Inequality.org).



Maailma 2030



Tehtävien lisätiedot
opettajalle

/ Miten yhdenvertaisuus saavutetaan?

Suomen kehitysyhteistyössä tasa-arvo ja heikoimmassa asemassa olevien ihmisten auttaminen on tärkeää. Pohtikaa:

- Miten kehitysyhteistyössä voi konkreettisesti edistää tasa-arvon toteutumista?
- Etsikää esimerkkejä kehitysyhteistyöhankkeista, joissa on onnistuttu parantamaan heikoimmassa asemassa olevien ihmisten oloja ja vaikutusmahdollisuuksia.

Taustaksi:

Kehitysyhteistyöhankkeet voivat esimerkiksi tukea tyttöjen pääsyä kouluun ja naisten työllistymistä, parantaa tyttöjen ja naisten terveystalvija, tehdä valistustyötä syrjintää vastaan ja parantaa esimerkiksi vammaisten ihmisten tai alkuperäiskansojen asemaa.

Esimerkkejä hankkeista:

- Keniassa Suomen tukemassa hankkeessa tytöt ovat päässeet opettelemaan koodausta saadakseen ammatin.
- Egyptissä ja Tunisiassa Suomi on tukenut naisten työelämäkoulutusta.
- Saharan eteläpuolisessa Afrikassa on tuettu järjestöjen työtä tyttöjen silpomista vastaan. Järjestöjen toiminta-alueilla valtaosa tytöistä säästyy nyt sukuelinten silpomiselta.
- Suomi tukee myös YK:n väestörahaso UNFPA:ta, jonka ajama pakko- ja lapsiavioliitot kieltävä laki hyväksyttiin Kamerunissa vuonna 2016.
- Perussa on viety liikkuvia terveystalvija vaikeakulkuisille alueille. Sen ansiosta alkuperäiskansoihin kuuluvat nuoret saavat seksuaali- ja lisääntymisterveystalvija ja neuvontaa.
- Suomen World Visionin hankkeiden ansiosta 20 000 vammaista ihmistä pakolaisleireillä Ugandassa, Keniassa ja Irakissa pääsee esteettömästi käymälään ja peseytymään sekä saa puhdasta vettä ja ruokaa.
- Afganistanissa Suomi tukee ihmisoikeuskomissiota, jonka tehtäviin kuuluu naisten, lasten ja vammaisten oikeuksien edistäminen.